

Կազմված է «06» նոյեմբերի 2018թ.
Բաղկացած է 13 (տասներեք) թերթից

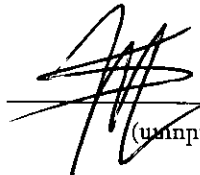
Տպագրված է ընդամենը 2 օրինակ
ՕՐԻՆԱԿ 1

ՀԱՍՏԱՏՎԱԾ Է

Հայաստանի Եվրոպական կուսակցության
Հիմնադիր Համագումարի կողմից
(Հիմնադիր Համագումարի արձանագրություն թիվ 1
սու «06» նոյեմբերի 2018թ.)

Հայաստանի Եվրոպական կուսակցության
Վարչության նախագահ՝

Տիգրան Խզմալյան
(անուն, ազգանուն)

(ստորագրություն)

ԳՐԱՆՑՎԱԾ Է

Հայաստանի Հանրապետության
իրավաբանական անձանց պետական
ոեզիստրի կողմից
«13» «նոյեմբեր» 2019թ.
Գրանցման համարը՝ 20.112.11.01.596
ՀՎՀՀ՝ 02817383

Աշխատակից՝

Արամ Ավետիսյան

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԵՎՐՈՊԱԿԱՆ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ
ԿԱՆՈՆԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ**

ք. Երևան - 2018թ.

1. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

1.1. Հայաստանի Եվրոպական կուսակցությունը (այսուհետ՝ Կուսակցություն) ՀՀ քաղաքացիների կամավոր միավորում է, որի նպատակն է հանրաքվեների, պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմինների ընտրություններին մասնակցելու և հասարակության և պետության քաղաքական կյանքին մասնակցության ցանկացած այլ ձևով ժողովրդի քաղաքական կամքի ձևավորմանն ու արտահայտմանը նպաստելը:

1.2. Կուսակցությունն իր գործունեությունն իրականացնում է ՀՀ ողջ տարածքում՝ ՀՀ Մահմանադրության, ՀՀ օրենքների ու միջազգային պայմանագրերի, ինչպես նաև սույն կանոնադրության ու իր ծրագրի շրջանակներում:

1.3. Կուսակցության անվանումն է՝

ա) հայերեն լրիվ՝ Հայաստանի Եվրոպական կուսակցություն
հայերեն հապավում՝ ՀԵՎԿ

1.4. Օրենքով սահմանված կարգով պետական գրանցման պահից Կուսակցությունը հանդիսանում է ոչ առևտրային իրավաբանական անձ և օգտվում է դրանից բխող իրավունքներից և կրում համապատասխան պարտականություններ:

1.5. Կուսակցությունն ունի իր անվանումով հայերեն, անգլերեն, ռուսերեն լեզուներով կլոր կնիք, դրոշմակնիք, ձևաթուղթ և անհատականացման այլ միջոցներ:

1.6. Կուսակցության իրավաբանական հասցեն է՝ ՀՀ, ք. Երևան, 0015, Պարոնյան փ. 1, բն. 41:

2. ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐՆ ՈՒ ՄԿՁԲՈՒՆՔՆԵՐԸ

2.1. Կուսակցության գործունեության նպատակն է մասնակցությունը հասարակական ու պետական կյանքին և իր ծրագրային ու կանոնադրական սկզբունքների իրականացումը:

2.2. Կուսակցությունն ունի իր նպատակին հասնելու քաղաքական ծրագիր, որից ելնելով մշակում և իրականացնում է իր գործունեությունը:

2.3. Կուսակցությունն առաջնային է համարում ՀՀ անդամակցումը Եվրոպական Միությանը և Հյուսիս-Ատլանտյան պաշտպանական դաշինքին: Այդ նպատակին Կուսակցությունը ձգտելու է հասնել ժողովրդավարական ընտրությունների միջոցով ՀՀ պետական մարմիններում իր ներկայացուցչության ապահովմամբ և ՀՀ քաղաքականության մշակմանն ու իրականացմանը իր մասնակցությամբ:

2.4. Կուսակցությունը կարող է համագործակցել ՀՀ պետական և հասարակական կառույցների, տեղական ինքնակառավարման մարմինների, միջազգային և օտարերկրյա կազմակերպությունների, այլ կուսակցությունների, իրավաբանական և ֆիզիկական

անձանց հետ, ինչպես նաև առանց իրավաբանական անձ կազմավորելու ստեղծել դաշինքներ ու միավորումներ (այդ թվում՝ ընտրական) այլ կուսակցությունների հետ:

2.5. Կուսակցությունը կարող է այլ պետություններում հիմնել ներկայացուցչություններ՝ ՀՀ օրենսդրությամբ և այդ երկրների սահմանված կարգով, հաստատել կապեր արտասահմանյան կուսակցությունների և միավորումների հետ, անդամակցել միջազգային միություններին ու ասոցիացիաներին:

2.6. Կուսակցությունը ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով կարող է հիմնել զանգվածային լրատվության միջոցներ և հրատարակչություններ՝ տարածելու իր գաղափարախոսությունն ու տեսակետները:

3. ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ԱՆՂԱՄԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ, ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ, ԱՆԴԱՄՆԵՐԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐՆ ՈՒ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

3.1. Կուսակցության անդամակցությունը կատարվում է կամավոր և անհատական հիմունքներով: Կուսակցության անդամ կարող է դառնալ 18 տարին լրացած ՀՀ յուրաքանչյուր քաղաքացի, ով ընդունում է Կուսակցության գաղափարախոսությունը, ծրագիրն ու Կանոնադրությունը, ծանոթ է դրանց դրույթներին և չի հանդիսանում որևէ այլ կուսակցության անդամ:

3.2. Կուսակցության անդամակցության որոշումը ընդունվում է քաղաքացու գրավոր դիմումի հիման վրա Վարչության կողմից՝ Կուսակցության տարածքային ստորաբաժանման եզրակացությունը հաշվի առնելով կամ առանց դրա: Կուսակցության անդամությունից դուրս գալը կատարվում է տվյալ անդամի գրավոր դիմումի (որը պետք է ներկայացվի Կուսակցության քարտուղարին) կամ Վարչության՝ տվյալ անդամին Կուսակցությունից հեռացնելու վերաբերյալ որոշման հիման վրա, ինչպես նաև Կուսակցության լուծարման կամ Օրենքով նախատեսված այլ դեպքերում: Կուսակցության հիմնադիրները Կուսակցության պետական գրանցումից հետո օրենքի ուժով դառնում են Կուսակցության անդամներ:

3.3. Կուսակցության անդամը մուծում է անդամավճար, որի չափերը և զանձման կարգը հաստատվում է Վարչության կողմից: Անդամավճարի չափը առաջին անգամ կարող է որոշվել հիմնադիր համագումարում:

3.4. Կուսակցության անդամն իրավունք ունի՝

ա) Կանոնադրությամբ սահմանված կարգով մասնակցել Կուսակցության գործունեությանը և Կուսակցության կողմից առաջադրվել տարբեր մակարդակի ընտրություններում,

բ) ընտրել և ընտրվել Կուսակցության ու նրա տարածքային ստորաբաժանումների ղեկավար և վերահսկողություն իրականացնող մարմիններում

գ) ներկա լինել Կուսակցության համագումարների նիստերին,

դ) ծանոթանալ Կուսակցության մարմինների արձանագրություններին, ստանալու նրանց ընդունած որոշումների պատճենները,

ե) Կուսակցության ղեկավար մարմիններին ներկայացնել Կուսակցության գործունեության, Ծրագրի և Կանոնադրության վերաբերյալ առաջարկություններ, դիտողություններ, քննարկել և անհրաժեշտության դեպքում բողոքարկել Կուսակցության մարմինների որոշումներն ու գործողությունները,

զ) տեղեկատվություն ստանալ Կուսակցության ու նրա ղեկավար մարմինների գործունեության վերաբերյալ, ստանալու փաստաթղթերի պատճեններ՝ Կուսակցության կանոնադրության փոփոխությունների, գույքի կառավարումից ստացած դրամական միջոցների վերաբերյալ, ինչպես նաև ստանալու կուսակցության ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտն իրականացրած անկախ աուդիտորի եզրակացությունը,

է) իր դիմումի համաձայն կամովին դադարեցնել իր անդամակցությունը Կուսակցությանը:

3.5. Կուսակցության անդամը պարտավոր է՝

ա) ընդունել կուսակցության Ծրագիրն ու Կանոնադրությունը և իր գործունեությամբ նպաստել դրանցում ամրագրված դրույթների կենսագործմանը,

բ) մասնակցել Կուսակցության աշխատանքներին, կատարել կուսակցության ղեկավար մարմինների ընդունված որոշումները,

գ) Կուսակցության կողմից սահմանված չափով մուծել անդամավճարը:

4. ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՂԵԿԱՎԱՐ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐԸ ԵՎ ՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ՍՏՈՐԱԲԱԺԱՆՈՒՄՆԵՐԸ. ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ԱՅԼ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐԸ

4.1. Կուսակցության ղեկավար մարմիններն են՝ Կուսակցության Համագումարը, Վարչությունը, Կուսակցության Վերստուգիչ Հանձնաժողովը, ինչպես նաև տարածքային ստորաբաժանումների ղեկավարները և ժողովները:

4.2. Կուսակցության բարձրագույն ղեկավար մարմինը Համագումարն է: Համագումարի որոշումները պարտադիր են Կուսակցության բոլոր անդամների համար: Համագումարը կարող է լինել հերթական կամ արտահերթ: Հերթական Համագումարը հրավիրվում է մշտապես գործող ղեկավար մարմնի (Վարչության) կողմից տարին մեկ անգամ: Արտահերթ համագումարը հրավիրվում է Կուսակցության Վարչության կողմից՝ նրա անդամների 2/3-ի պահանջով:

Համագումարը իրավագոր է, եթե դրան մասնակցում է Կուսակցության պատվիրակների ընդհանուր թվի առնվազն կեսը, բայց ոչ պակաս 100 պատվիրակից: Համագումարը նախագահում է Վարչության նախագահը, իսկ նիստերը արձանագրվում է քարտուղարի կողմից:

Եթե սույն կանոնադրությամբ կամ օրենքով ուղղակիորեն այլ բան նախատեսված չէ, ապա Համագումարի կողմից որոշումներն ընդունվում են համագումարին ներկա պատվիրակների ձայների պարզ մեծամասնությամբ՝ բաց քվեարկությամբ:

Կուսակցության Համագումարի բացառիկ իրավասության հարցերն են՝

- ա) Կուսակցության Կանոնադրության հաստատումը և Ծրագրի ընդունումը, դրանցում փոփոխությունների և լրացումների կատարումը, նոր խմբագրությամբ կանոնադրության հաստատումը, ընդ որում Կուսակցության կանոնադրության փոփոխության, լրացման և/կամ նոր խմբագրությամբ կանոնադրության հաստատման որոշումները, ինչպես նաև Կուսակցության Ծրագրի փոփոխության կամ դրանում լրացումներ կատարելու մասին որոշումները ընդունվում է Կուսակցության պատվիրակների ընդհանուր ձայների պարզ մեծամասնությամբ: Կուսակցության կանոնադրության և/կամ Ծրագրի փոփոխությունները պետք է նիստի ժամանակ զեկուցվեն նիստին մասնակցող պատվիրակներին՝ նախքան քվեարկությունը,
- բ) Կուսակցության ղեկավար և վերահսկող մարմինների՝ Վարչության ընտրությունը, Վերստուգիչ հանձնաժողովի անդամների ընտրությունը, մշտապես գործող ղեկավար մարմնի ղեկավարի՝ Վարչության նախագահի ընտրությունը, Կուսակցության հիմնադրման ժամանակ ստեղծվող՝ տարածքային ստորաբաժանումների կազմավորումն ու դրանց ղեկավարների (նախագահների) առաջին անգամ ընտրությունը (նրանք Համագումարի կողմից ընտրվում են մեկ տարի ժամկետով) և լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցումը, ընդ որում Կուսակցության ղեկավար և վերահսկողություն իրականացնող մարմինների կազմավորման, մշտապես գործող ղեկավար մարմնի ղեկավարի ընտրության և նրանց լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցման մասին որոշումները ընդունվում են Կուսակցության պատվիրակների ընդհանուր ձայների պարզ մեծամասնությամբ,
- գ) Կուսակցության վերակազմակերպման և լուծարման մասին որոշման ընդունումը, ընդ որում նման որոշումն ընդունվում են Կուսակցության պատվիրակների ընդհանուր թվի ձայների մեծամասնությամբ,
- դ) Կուսակցության Համանախագահների, ինչպես նաև Քարտուղարի և նրա տեղակալի ընտրությունը,
- ե) Կուսակցության Վարչության քաղաքական զեկույցի հաստատումը,
- զ) Կուսակցության գործունեության և գույքի օգտագործման հաշվետվությունների հաստատումը,
- է) Կուսակցության Վարչության կողմից առաջադրված՝ ՀՀ պետական և/կամ ընտրովի պաշտոնների թեկնածույան հաստատումը,
- ը) Կուսակցության տարեկան բյուջեի հաստատումը:

4.3. Համագումարում ընտրվում է նաև Կուսակցության Համանախագահների Ժողովը, որը բաղկացած է հինգ Համանախագահներից: Համանախագահներից առնվազն երկուսը փոխարինվում են ամեն տարի, և Համանախագահներից որևէ մեկը չի կարող զբաղեցնել համանախագահի պաշտոնն ավելի քան երեք տարի անընդմեջ: Համանախագահները Կուսակցության Քարտուղարության երկու անդամի (քարտուղարի և նրա տեղակալի) հետ միասին կազմում են Կուսակցության մշտապես գործող ղեկավար մարմինը՝ Վարչությունը: Համանախագահների Ժողովը ինքն իրենով չի հանդիսանում Կուսակցության կառավարման մարմին:

- 4.4. Կուսակցության Վարչությանը կից գործում է Կուսակցության Քարտուղարությունը, որը չի հանդիսանում Կուսակցության կառավարման մարմին: Համագումարի որոշմամբ քարտուղարությանը կից կարող է ձևավորվել Կուսակցության քաղաքական խորհուրդ, որը նույնպես չի հանդիսանում Կուսակցության կառավարման մարմին: Քաղաքական խորհուրդ կազմավորվելու դեպքում դրա գործունեության կարգը, կազմը, անդամների ընտրությունը իրականացվում է Վարչության կողմից:
- 4.5. Կուսակցության Քարտուղարությունը բաղկացած է քարտուղարից, նրա տեղակալից, Կուսակցության մամլո խոսնակից և տարածքային կառույցների ղեկավարներից: Քարտուղարն ու նրա տեղակալը ընտրվում են Համագումարի կողմից՝ մեկ տարի ժամկետով, իսկ մամլո խոսնակը ընտրվում է Վարչության կողմից: Անհրաժեշտության դեպքում Վարչության որոշմամբ Քարտուղարության աշխատակազմը լրացվում է համապատասխան տեխնիկական մասնագետներով: Քարտուղարությունը ապահովում է Կուսակցության անընդհատ բնականոն աշխատանքի ապահովման համար անհրաժեշտ կազմակերպչական և այլ ընթացիկ աշխատանքները, ինչպես նաև ապահովում է Կուսակցության մարմինների ու ստորաբաժանումների միջև համակարգումը:
- 4.6. Ի լրումն Կուսակցության հիմնադրման պահին ստեղծված տարածքային ստորաբաժանումների, Վարչության կողմից կարող են ստեղծվել մշտապես գործող այլ տարածքային ստորաբաժանումներ՝ այդ ստորաբաժանման մեջ ընդգրկվող տեղական անդամներից առնվազն հինգի դիմումով կամ համաձայնությամբ:
- 4.7. Կուսակցության անդամ(ների) ՀՀ ԱԺ ընտրության դեպքում ստեղծվում է Կուսակցության խորհրդարանական խմբակցություն, որը ենթարկվում է Կուսակցության Համագումարի և Համանախազահների ժողովի որոշումներին:
- 4.8. Կուսակցության տարածքային ստորաբաժանումները ստեղծվում են տարածքային հատկանիշով՝ ՀՀ մարզերում և Երևան քաղաքի վարչական շրջաններում:
- 4.9. Կուսակցության ստորաբաժանումները մշակում և Վարչության հաստատմանն են ներկայացնում իրենց գործունեության կանոնակարգեր:
- 4.10. Համագումարում ընտրվում է Կուսակցության մշտապես գործող ղեկավար մարմնի ղեկավարը, այն է Վարչության նախագահը, ով պետք է ընտրվի բացառապես Համանախազահների թվից՝ մեկ տարի ժամկետով: Մինևույն անձը չի կարող Վարչության նախագահի պաշտոնը զբաղեցնել ավելի քան երեք տարի անընդմեջ: Վարչության նախագահը հանդիսանում է Կուսակցության նախագահը և իրականացնում է նրա լիազորությունները: Վարչության նախագահը ի պաշտոնե Կուսակցության անունից հանդես է գալիս այլ մարմինների և անձանց հետ հարաբերություններում: Վարչության նախագահն իրավասու է Կուսակցության անունից գործարքներ կնքել: Ընդ որում, բացի կոմունալ ծառայություններից օգտվելու

հետ կապված գործարքների, Կուսակցության համար ֆինանսական պարտավորություններ ստեղծող այլ գործարքները պետք է կնքվեն Վարչության համաձայնությամբ (հավանությամբ):

4.11. Կուսակցության Վարչությունը բաղկացած է հինգ համանախագահներից և Քարտուղարության 2 անդամներից՝ քարտուղարից և նրա տեղակալից, որոնք ընտրվում են Համագումարի կողմից:

4.12. Կուսակցության Վարչությունը մշտապես գործող ղեկավար մարմին է, որը պատասխանատու է Կուսակցության գործունեության համար Համագումարների միջև ընկած ժամանակահատվածում: Վարչությունը իր գործունեությունը իրականացնում է նիստերի միջոցով, որոնք նախագահում է Վարչության նախագահը, իսկ նրա բացակայության դեպքում՝ նիստի մասնակցող անդամների կողմից որոշված անդամը: Նիստերը կարող են իրականացվել նաև հեռակա կարգով՝ հեռախոսային կամ տեսաձայնային կապի այլ միջոցներով: Վարչության նիստը կարող է հարցեր քննարկել և որոշումներ կայացնել, եթե նիստին մասնակցում է Վարչության անդամների ընդհանուր թվի 2/3-ը: Որոշումներն ընդունվում են նիստի մասնակիցների ձայների պարզ մեծամասնությամբ: Ձայների հավասարության դեպքում Վարչության նախագահի ձայնը վճռորոշ է: Վարչության նիստերը հրավիրվում են Վարչության նախագահի կամ Վարչության անդամների 1/3-ի նախաձեռնությամբ: Վարչության նիստն իրավագոր է, եթե դրա անցկացման օրվա, տեղի և ժամի մասին պատշաճ կարգով ծանուցվել են Վարչության բոլոր անդամները: Վարչության անդամը պարտավոր է մասնակցել նիստերին: Վարչության անդամի լիազորությունները դադարելու դեպքում մինչև նոր անդամի ընտրությունը Վարչության նիստերը իրականացվում են և որոշումներն ընդունվում են տվյալ պահին Վարչության անդամի լիազորություններ ունեցողների ընդհանուր թվի հաշվառմամբ: Վարչության նիստերի արդյունքներով կազմվում է գրավոր արձանագրություն, որը ստորագրվում է Վարչության նախագահի և նիստն արձանագրող քարտուղարի կողմից:

4.13. Կուսակցության Վարչությունը

ա) նախապատրաստում և հրավիրում է հերթական և արտահերթ Համագումարներն ու նիստերը, կազմում է օրակարգը, որոշում է Համագումարի ու նիստերի անցկացման աշխատակարգը, տեղը, օրը և ժամը, իրականացնում է մասնակիցների ծանուցումը, տեղական ստորաբաժանումներին պատվիրակների քանակը՝ ըստ սույն Կանոնադրությամբ սահմանված համամասնությունների,

բ) Համագումարի հաստատմանն է ներկայացնում անդամավճարների չափերը և գանձման կարգը, սահմանում է անդամավճարներից առաջացող գումարների և ֆինանսական այլ միջոցների տնօրինման կարգը,

- զ) որոշումներ է կայացնում ՀՀ ընտրովի մարմիններում և նշանակովի պաշտոններում Կուսակցության թեկնածությունների և նրանց գործունեության մասին,
- դ) սահմանում է Կուսակցության աշխատակազմի հաստիքացուցակը և դրույքաչափերը, գույքի և ֆինանսական միջոցների կառավարման կարգը, հավանություն է տալիս Կուսակցության համար ֆինանսական պարտավորություններ ստեղծող այլ գործարքների կնքմանը,
- ե) հաստատված տարեկան բյուջեի հիման վրա հաստատում է Կուսակցության ծախսերի նախահաշիվը,
- զ) Կուսակցության անունից կնքում քաղաքացիաիրավական գործարքներ կամ տալիս է համաձայնություն Վարչության նախագահի կողմից այդպիսի գործարքների կնքմանը,
- է) իր անդամների ընդհանուր թվի ձայների մեծամասնությամբ ընդունում է սույն օրենքի փոփոխությամբ պայմանավորված՝ Կուսակցության կանոնադրության և ծրագրի փոփոխությունները և լրացումները,
- ը) որոշումներ է ընդունում Կուսակցության տարածքային կառույցներ հիմնելու և լուծարելու մասին, հաստատում է դրանց կանոնակարգերը,
- թ) որոշումներ է ընդունում Կուսակցության անդամին Կուսակցության շարքերից հեռացնելու վերաբերյալ,
- ժ) Համագումարին է ներկայացնում քաղաքական զեկույցը Կուսակցության անունից կնքված պայմանագրերի մասին, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվությունը,
- ժա) Քաղաքական խորհուրդ կազմավորվելու դեպքում հաստատում է դրա գործունեության կարգը, կազմը, ընտրում է դրա անդամներին և դադարեցնում է նրանց մասնակցությունը խորհրդին,
- ժբ) Ձևավորում և հաստատում է Ազգային Ժողովի, Երևան, Գյումրի, Վանաձոր քաղաքների ավագանիների ընտրություններին մասնակցության համար ընտրական ցուցակները

4.14. Կուսակցության վերահսկողությունն իրականացնող մարմինը Վերստուգիչ հանձնաժողովն է, որը՝

- ա) բաղկացած է երեք անդամից, ընտրվում է Համագումարում առավելագույնը երկու տարի ժամկետով և իրականացնում է Կուսակցության նյութական ու ֆինանսական միջոցների ծախսման նկատմամբ վերահսկողություն,
- բ) Կուսակցությունում ցանկացած ժամանակ կարող է անցկացնել ստուգում, ծանոթանալ Կուսակցության գործունեությանն առնչվող բոլոր ֆինանսական փաստաթղթերին,

գ) եզրակացություն է տալիս Կուսակցության գործունեության և գույքի օգտագործման վերաբերյալ և հաշվետվություն է ներկայացնում Համագումարին,

դ) չի կարող լինել Կուսակցության ղեկավար որևէ մարմնի անդամ,

ե) գործում է իր լիազորությունների շրջանակներում հաստատած կանոնակարգով, եթե այլ բան չի սահմանվել Համագումարի կողմից:

զ) Վերստուգիչ հանձնաժողովի կամ դրա առանձին անդամի լիազորությունները կարող են ցանկացած պահի վաղաժամկետ դադարեցնել Համագումարի որոշմամբ սույն կանոնադրությամբ սահմանված կարգով:

4.15. Կուսակցության տարածքային ստորաբաժանումները.

ա) Կուսակցության տարածքային ստորաբաժանում է համարվում Կուսակցության առնվազն հինգ անդամների տարածքային սկզբունքով ձևավորված և Վարչության կողմից համապատասխան կարգավիճակ ստացած միավորումը, որն ընդունում և կատարում է Կուսակցության կանոնադրության, ծրագրի և ընթացիկ որոշումների դրույթները,

բ) տարածքային ստորաբաժանումը ստեղծվում և լուծարվում են Կուսակցության Վարչության որոշմամբ,

գ) Կուսակցության տարածքային ստորաբաժանումների տեղական անդամների ընդհանուր ժողովները հրավիրվում են առնվազն տարեկան մեկ անգամ՝ անդամների համատեղ հավաքի ձևով և իրավագոր են, եթե դրանց մասնակցում են այդ մարմինների անդամների ընդհանուր թվի կեսից ավելին: Որոշումների ընդունման ժամանակ ձայները հավասար բաշխվելու դեպքում Կուսակցության ստորաբաժանումների ղեկավարներն ունեն վճռորոշ ձայնի իրավունք, բացառությամբ երբ քննարկվում տարածքային ստորաբաժանման ղեկավարի նշանակման կամ լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցման հարցը:

դ) բացառությամբ Կուսակցության հիմնադրման պահին տարածքային ստորաբաժանումների ղեկավարների ընտրության (որը կատարվում է Համագումարի կողմից), տարածքային ստորաբաժանման նախագահն ընտրվում է Կուսակցության տեղական (ստորաբաժանման) անդամների ընդհանուր ժողովի կողմից, ժողովի մասնակիցների ձայների պարզ մեծամասնությամբ, մեկ տարի ժամկետով և վերընտրվելու իրավունքով, և կարող է ցանկացած պահին ազատվել իր դիմումով (որը ներկայացվում է Վարչություն) կամ Կուսակցության տեղական (ստորաբաժանման) անդամների ընդհանուր ժողովի կողմից՝ ժողովի մասնակիցների ձայների պարզ մեծամասնությամբ (բայց ոչ պակաս, անդամների ընդհանուր քանակի մեկ երրորդը),

ե) տարածքային ստորաբաժանման անդամների ընդհանուր ժողովը Վարչության կողմից սահմանված քանակներով ընտրում է Կուսակցության Համագումարի պատվիրակ/ներ,

զ) տարածքային ստորաբաժանման նախագահը ղեկավարում է ստորաբաժանման աշխատանքները, ապահովում է Կուսակցության որոշումների կատարումը, տիրապետում է տարածքային ստորաբաժանման գույքը և ֆինանսական միջոցները, օգտագործում է դրանք Կուսակցության և/կամ դրա համապատասխան տարածքային ստորաբաժանման կարիքների համար, ներկայացնում է Կուսակցության տարածքային կառույցը (ստորաբաժանումը) և հանդես է գալիս դրա անունից: Տարածքային ստորաբաժանման նախագահը իրավասու է կնքել ստորաբաժանման գրասենյակի մատով կոմունալ ծառայություններից օգտվելու գործարքներ:

է) տարածքային ստորաբաժանման նյութական և ֆինանսական միջոցների օգտագործման, ինչպես նաև գույքի տիրապետման նկատմամբ վերահսկողությունը իրականացնում է տարածքային ստորաբաժանման վերահսկողը, որը ընտրվում է Վարչության առաջարկած թեկնածուների կողմից՝ տարածքային ընդհանուր ժողովի կողմից երկու տարի ժամկետով: Վերահսկողի լիազորություններ վաղաժամկետ դադարեցման դեպքում տարածքային ընդհանուր ժողովը ընտրում է նոր Վերահսկող: Վերահսկողն իրականացնում է ստուգումներ տարածքային ստորաբաժանումներում, տալիս է եզրակացություններ բյուջեի կատարողականի և այլ ֆինանսական միջոցների ու գույքի օգտագործման վերաբերյալ, կազմում է և տարածքային ստորաբաժանման ընդհանուր ժողովին է ներկայացնում է հաշվետվություններ:

4.16. Կուսակցության տարածքային ստորաբաժանումների գործունեությունը դադարեցվում է Վարչության որոշմամբ, եթե դրա տեղական անդամների թիվը անընդմեջ երկու ամիս կամ ավելի պակաս է հինգից, կամ եթե նման պահանջով է դիմել Կուսակցության տեղական (ստորաբաժանման) անդամների ընդհանուր ժողովի կողմից՝ ժողովի մասնակիցների ձայների պարզ մեծամասնությամբ (բայց ոչ պակաս, անդամների ընդհանուր քանակի մեկ երրորդը):

5. ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ՝ ԴՐԱՍԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐՆ ՈՒ ԳՈՒՅՔԸ, ԴՐԱՆՑ ԶԵՈՔԲԵՐՄԱՆ ԱՂՔՑՈՒՐՆԵՐԸ ԵՎ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ԱՌԱՆՁԱՀԱՏԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

5.1. Կուսակցությանը սեփականություն է հանդիսանում կուսակցական անդամավճարները, նրա անդամների՝ սեփականության իրավունքով Կուսակցությանը հանձնված անշարժ և շարժական գույքի, ոչ նյութական ակտիվները, ՀՀ «Կուսակցությունների մասին» սահմանադրական օրենքով սահմանված կարգով կատարված նվիրատվությունները, պետական ֆինանսավորումը, սահմանված կարգով իրականացված գործունեությունից և օրենքով չարգելվող այլ աղբյուրներից ստացված եկամուտները: Կուսակցությանը սեփականության իրավունքով կարող է պատկանել անշարժ և շարժական գույք, ոչ նյութական ակտիվներ, դրամական միջոցներ և օրենքով չարգելված այլ գույք: Կուսակցությունը կարող է օրենքով սահմանված կարգով նաև ձեռք բերել գույքային իրավունքներ:

5.2. Կուսակցության գույքը և գույքային իրավունքները կարող են օգտագործվել դրա կանոնադրական նպատակներին հասնելու համար օրենքով չարգելված որևէ նպատակով:

5.3. Կուսակցության գույքը և գույքային իրավունքները տնօրինվում են Վարչության նախագահի կողմից, իսկ սույն Կանոնադրությամբ հատուկ նախատեսված դեպքերում՝ տարածքային ստորաբաժանումների ղեկավարների կողմից: Ընդ որում, բացառությամբ կոմունալ ծառայություններից օգտվելու հետ կապված գործարքների, Կուսակցության համար ֆինանսական պարտավորություններ ստեղծող որևէ այլ գործարքներ պետք է կնքվի Վարչության համաձայնությամբ (հավանությամբ):

6. ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐՆ ՈՒ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

6.1. Կուսակցությունը կարող է ձեռք բերել և իրականացնել գույքային և անձնական ոչ գույքային իրավունքներ, կրել պարտականություններ, դատարանում հանդես գալ որպես հայցվոր կամ պատասխանող:

6.2. Կուսակցությունը իր պարտավորությունների համար պատասխանատու է իր գույքով:

6.3. Կուսակցությունը պատասխանատու չէ իր անդամների պարտավորությունների, իսկ նրա անդամները՝ Կուսակցության պարտավորությունների համար, բացառությամբ սույն կանոնադրությամբ նախատեսված դեպքերի:

6.4. Կուսակցությունն իրավունք ունի օրենքով սահմանված կարգով.

- ա) հասարակության շրջանում ազատորեն տարածել իր գաղափարախոսությունը և տեղեկատվություն իր գործունեության մասին, քարոզել իր գաղափարներն ու նպատակները իր կողմից հիմնված կամ այլ զանգվածային լրատվության միջոցներով կամ այլ չափերով ձևերով,
- բ) մասնակցելու պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմինների ընտրությունների, ինչպես նաև հանրաքվեների նախապատրաստմանն ու անցկացմանը,
- գ) «Հեռուստատեսության և ռադիոյի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված կարգով ընտրական գործընթացում հավասար և ոչ խտրական պայմաններով օգտվելու պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմինների հիմնադրած զանգվածային լրատվության միջոցներից,
- դ) հիմնադրելու զանգվածային լրատվության միջոցներ և հրատարակչություններ,
- ե) կազմակերպել և անցկացնել խաղաղ, առանց զենքի հավաքներ, հրապարակային միջոցառումներ, ցույցեր և երթեր,
- զ) առանց իրավաբանական անձ կազմավորելու այլ կուսակցությունների հետ ստեղծելու դաշինքներ (միավորումներ),
- է) հաստատելու և պահպանելու միջազգային կապեր այլ պետությունների կուսակցությունների և հասարակական միավորումների, միջազգային կազմակերպությունների հետ, դառնալու միջազգային միությունների անդամ,

- ը) կնքել պայմանագրեր և գործարքներ, այդ թվում այլ երկրների ոչ առևտրային և ոչ կառավարական կազմակերպությունների հետ, անդամակցել միջազգային հասարակական-քաղաքական կառույցներին, գործուղել իր անդամներին այլ երկրներ և հրավիրել օտարերկրյա քաղաքացիներին,
- թ) ներկայացնել և պաշտպանել իր ու իր անդամների իրավունքներն ու շահերը դատարանում, պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմիններում,
- ժ) իր կանոնադրական նպատակներին համապատասխան, տնօրինել իր գույքը և գործունեության արդյունքները
- ժա) իրականացնել օրենսդրությամբ չարգելված, իր նպատակներին համապատասխան այլ գործունեություն:

6.5. Կուսակցությունը պարտավոր է՝

- ա) պահպանել Մահմանադրությունը և օրենքները,
- բ) յուրաքանչյուր տարի Հայաստանի Հանրապետության հրապարակային ծանուցումների պաշտոնական ինտերնետային կայքում՝ <http://www.azdarar.am>, հրապարակել գույքի օգտագործման վերաբերյալ հաշվետվություն՝ նշելով դրա կազմավորման աղբյուրները,
- գ) վարել իր անդամների հաշվառումը:

7. ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐԱԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄԸ ԵՎ ԼՈՒՑԱՐՈՒՄԸ

Կուսակցության վերակազմակերպումը կամ լուծարումը կատարվում է Համագումարի որոշմամբ՝ «Կուսակցությունների մասին» ՀՀ սահմանադրական օրենքով սահմանված կարգով:

8. ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ԱՆԴԱՄՆԵՐԻ ՆԿԱՏՄԱՍԲ ԿԻՐԱՌՎՈՂ ԿԱՐԳԱՊԱՀԱԿԱՆ ՊԱՏԱՄԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԸ, ՀԻՍՔՆԵՐՆ ՈՒ ԿԱՐԳԸ. ԿԻՐԱՌՈՂ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐԸ

8.1 Կուսակցության Կանոնադրության խախտման, ծրագրային դրույթներից և սկզբունքներից շեղվելու դեպքում Կուսակցության Վարչությունը համապատասխան բողոքի հիման վրա կամ սեփական նախաձեռնությամբ կարող է քննել համապատասխան փաստը և որոշում կայացնի Կուսակցության անդամի նկատմամբ կարգապահական պատասխանատվություն կիրառելու վերաբերյալ: Նախքան որոշման կայացումը Վարչությունը պետք է հնարավորություն տա համապատասխան անդամին իր բացատրությունները ներկայացնել՝ Վարչության կողմից նշված ժամկետում Վարչության նիստին ներկա լինելու կամ մինչ նիստը դրանք գրավոր ներկայացնելու միջոցով: Վարչության նիստին ներկա գտնվելու, բացատրություններ և հիմնավորումներ ներկայացնելու իրավունք ունեն ինչպես բողոք ներկայացրած անձը/անդամը, այնպես էլ կարգապահական խախտում թույլ տված անդամը: Բացատրություններ չներկայացնելը խոչընդոտ չէ կարգապահական պատասխանատվության կիրառման համար:

8.2 Կարգապահական պատասխանատվության տեսակներն են՝

ա) Նախագգուշացում,

բ) Նկատողություն,

գ) Կուսակցությունից հեռացում (Կուսակցության ղեկավար և վերահսկողություն իրականացնող մարմինների անդամների դեպքում՝ Վարչության կողմից առաջարկություն է ներկայացվում Համագումարին տվյալ անդամի լիազորությունները ղեկավար կամ վերահսկողություն իրականացնող մարմնում դադարեցնելու վերաբերյալ, որի հաստատման դեպքում Վարչությունը իրավասու է որոշում կայացնել տվյալ անդամին Կուսակցությունից հեռացնելու վերաբերյալ):

8.3. Կուսակցության անդամին կարգապահական պատասխանատվության ենթարկելու մասին Վարչության որոշումը կարող է բողոքարկվել հերթական Համագումարի ժամանակ:

9. ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱԳՈՒՄԱՐԻՆ ՄԱՍՆԱԿՑՈՂ ՊԱՏՎԻՐԱԿՆԵՐԻ ԸՆՏՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

9.1 Համագումարի պատվիրակները ընտրվում են Կուսակցության տարածքային ստորաբաժանումների կողմից՝ Վարչության սահմանած կարգով և համամասնությամբ: Այդուհանդերձ, Վարչության անդամները Համագումարին մասնակցում են ի պաշտոնե:

9.2 Համագումարի պատվիրակների ընտրության ժամանակ տարածքային ստորաբաժանման յուրաքանչյուր ութ անդամի հաշվով ընտրվում է մեկ պատվիրակ: Տարածքային ստորաբաժանման ութից պակաս անդամների հաշվով ընտրվում է ևս մեկ պատվիրակ:

9.3 Պատվիրակ կարող է ընտրվել բացառապես Կուսակցության անդամը: Պատվիրակների ցուցակը հաստատում է և պատվիրակների հաշվառումը իրականացնում է Կուսակցության Վարչությունը:

10. ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎԻ, ԵՐԵՎԱՆ, ԳՅՈՒՄՐԻ, ՎԱՆԱԶՈՐ ՔԱՂԱՔՆԵՐԻ ԱՎԱԳԱՆԻՆԵՐԻ ԸՆՏՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱՐ ԸՆՏՐԱԿԱՆ ՑՈՒՑԱԿՆԵՐԻ ՁԵՎԱՎՈՐՄԱՆ ԿԱՐԳԸ

10.1 Ազգային Ժողովի, Երևան, Գյումրի, Վանաձոր քաղաքների ավագանիների ընտրություններին մասնակցության համար Կուսակցության ընտրական ցուցակները ձևավորվում են Կուսակցության անդամների կազմից Վարչության որոշմամբ՝ տարածքային ստորաբաժանումների, իսկ քաղաքական խորհրդի ստեղծված լինելու դեպքում՝ նաև քաղաքական խորհրդի հետ քննարկումները հաշվի առնելով: